

De boom van Vermetten gesnoeid en gerooid

Bijdrage tot de stambomen van de families Metten, Van Riel en Vermetten.

L. F. W. Adriaenssen

Van Hogendorpstraat 91, Amsterdam

Het is een voordeel van de genealogie Vermetten¹, dat een aantal bronnen bijna integraal zijn weergegeven. Daardoor maakte de genealoog in zekere mate zijn werk direct controleerbaar. Doordat ik een artikel voorbereid over de cantors van Hilvarenbeek, waarmee de familie *Metten* veel te maken had, las ik de stamboom-Vermetten met extra aandacht; ik bekeek de genoemde bronnen, vergeleek de conclusies van de auteur met de mijne en met mijn gegevens uit andere fondsen en verbaasde mij over het aan *De Brabantse Leeuw* gepresenteerde resultaat.

Naar mijn mening bestaat de „Genealogie van het geslacht Vermetten” uit de vermenging van leden van minstens drie families waarvan de onderlinge verwantschap heel misschien wel heeft bestaan, maar met behulp van de beschikbare bronnen geenszins kan worden vastgesteld. Ik heb geprobeerd de werkwijze van de heer Vermetten te reconstrueren en bevond, dat hij gegevens uit de cijnsboeken die uitspraken doen over successie in eigendomsrecht (en belastingplicht) veelal interpreteerde als successie in of via bloedverwantschap. Bijvoorbeeld: de post

*Wouterus filius Joannis Ven. Metten de hereditate Gerardi Henrici filii Tielens*² betekent, dat Wouter Jans veren Metten onroerend goed verwierf uit het bezit van Gerit Henrics Tielens, als erfgenaam of als koper. Verwantschap is dus allerminst vastgesteld. In het artikel is veel gebruik gemaakt van dergelijke conclusies uit cijnsposten.

Een tweede fout is de identificatie van de families Van Riel en Vermetten.

Inderdaad hebben sommige leden van beide families de persoonsnaam en zelfs het patronym gemeen. Maar zoals hierna nader zal worden aangeduid, waren soms de leden van de ene familie al overleden, terwijl hun naamgenoot van het andere geslacht nog in de acta als handelende persoon optrad. Inderdaad komen naamscombinaties voor als Jan *Vermetten van Riel*, maar de tweede naam moet eerder worden gezien als een aanduiding van de woonplaats van Jan Vermetten dan als een familienaam. (Talrijke voorbeelden van zo'n aanduiding van mensen uit Riel zijn te vinden in de oudste schepenprotocollen van Hilvarenbeek).

Ten derde is het de vraag of de familie Vermetten te Riel iets uitstaande heeft met de familie Metten te Hilvarenbeek. Bewijzen daarvoor ontbreken³.

1. *Van Riel*⁴.

De volgende personen trof ik aan in de Bossche en Beekse protocollen:

1. Henrick Wouter Jans van Ryel⁵, vermeld te Riel in 1430/1, zijn weduwe Hadewych⁶ in 1435/6. Bij haar had hij nageslacht.
2. Henrick Wouter Jans van Riel⁷, vermeld 1444—1486.
3. Wouter Henrick Wouter Jans van Ryel⁸, wellicht een zoon van een van de vorigen, bezat in 1476/7 te Riel een huis met hof, erf en aangelag, 2 bunders groot. Vermetten noemt hem Wouter Hendricks Vermetten⁹. Deze heeft evenwel nooit bestaan; bedoeld wordt Wouter Wouter Metten van Beke, die althans de vader was van de kinderen die Vermetten toeschrijft aan Wouter Hendricks.
4. Willem Wouter Jans van Ryel¹⁰, wellicht een broer van een van beide Henricks hierboven. Zijn weduwe Heylwich¹¹ wordt in 1445/6 vermeld met haar zoon Henrick. Willem Wouter Mettensoen¹² leefde nog in 1451/2, kan dus nooit dezelfde zijn als Willem van Ryel.
Jutta Lamberts van Riel, volgens Vermetten¹³ de vrouw van Willem Woutersz. Metten, heeft waarschijnlijk niet bestaan en is een onjuiste constructie uit materiaal uit de cijnsboeken. Willem van Ryel had minstens twee kinderen:
5. a) Henrick Willem Wouters van Ryel¹⁴, in 1456/7 van Ryelaer geheten, gegoed in de Aesvoert onder Riel.

6. b) Kathelyn Willem Wouters van Riel, gehuwd met Peter Jans van Vyfhuysen¹⁵.
7. Wouter Willems van Ryel¹⁶ was misschien een derde kind van Willem onder 4 hierboven.
Hij kocht in 1447 *den Gerstecker* te Riel.
8. Jan Wouter Willems van Ryel¹⁷, misschien een zoon van de vorige. Hij geloofde samen met Willem Jan Willems van Ryel op 12—5—1475 en 14—1—1480 respectievelijk 22 en 10 lopen zaads (maat van Breda) op zijn huis en hoeve in de Brakel onder Riel.
9. Marie Willem Willems van Ryel¹⁸, in 1448/9 vermeld als de echtgenote van Henrick Claes van Aerle¹⁹.

II. *Vermetten*

Eerst iets over de naam. Deze werd geschreven als *Vermetten*, *Van der Metten* en *Veren Metten*. De eerste versie werd de familienaam. De oudste versie was *Veren Metten*, wat betekent: (kind) van vrouw Mette. Door middel van assimilatie zal 'verenmetten' zijn ingekort tot 'vermetten'. Moeilijker verklaarbaar is de versie *Van der Metten*. Berust die op een onjuiste oplossing van de afkorting *ven.* of *ver.* (veren) of op een correcte oplossing van *Vermetten* tot *Van der Metten*²⁰?

In de Bossche protocollen worden de volgende personen genoemd met de naam *Vermetten*, te Riel woonachtig of gegoed:

1. Wouter *Vermetten*²¹, genoemd in de jaren 1430.
2. Jan vander *Metten*²², gezien in 1435—1449.
3. Jan Jans vander *Metten* ofwel *Vermetten*²³, gezien in 1441—1444. Hij zal wel dezelfde zijn als hierboven onder 2, want zijn vader wordt steeds als overleden aangeduid.
4. Herman Jans *Vermetten*²⁴, vermeld te Hilvarenbeek in 1445/6.
5. Heylwich Jans *Vermetten* compareerde in 1486/7 als echtgenote van Wilbort Willem Meeus²⁵ te Riel.
6. Cornelia Jans vander *Metten*, gehuwd met Peter Willem Lemmens²⁶.

Ter aanvulling van het reeds gepubliceerde volgt hier een fragment van de genealogie van de familie *Vermetten*. Ik houd mij zoveel mogelijk aan de nummering van de heer *Vermetten*.

Villa. Jan Peters *Vermetten*²⁷ te Riel, bij Aleyt Wynricx van Gorop vader van de volgende kinderen. Op 24—1—1486 geloofde voor schepenen van Hilvarenbeek Peter Thyelmans groot Peterssoen aan Jan Peter vander *Metten* van Ryel een Bredaase mud rogge per jaar; in 1578 verkocht Peter Jan Peters van Ryel deze pacht aan zijn neef Jan, bastaardzoon van Michiel Merten Aerts bij Elysabeth Jan Peters. De kinderen zijn:

1. Peter Janssen vander *Metten*, volgt onder IX.
2. Wynrick Jans *Vermetten*.
3. Anthonisken Jan Peters vander *Metten*²⁸, gehuwd met Ge-

- rit Henrick Jacops.
4. Cornelis dochter Jan Peters vander Metten²⁹, gehuwd met Aert Gerits vander Laer³⁰. Deze werd in 1532 vermeld als *deken ende guldenmeester vanden jare voerleden des gulden ende bruederscappe van onser lieuer vrouwe ende van sint anna onder kercken van Ryel*.
- IX. Peter Janss vander Metten³¹, in 1528 kerkmeester van Riel, bij Lysbeth Aerts Hoeffkens³² vader van:
1. Cathelyn Peters Vermetten, gehuwd met Wouter Peters vanden Eynde³³ te Riel. Hieruit Anthonis en Cathelyn Wouters vanden Eynde.
 2. Jan Peters Vermetten, volgt onder Xa.
 3. Elyzabeth Peters Vermetten, gehuwd met Adriaen Cornelis Rubbens.
 4. Jenneken Peters Vermetten³⁴, kinderloos overleden voor 1568.
 5. Willem Peters Vermetten, volgt onder Xb.
- Xa. Jan Peters Vermetten³⁵ te Riel, overleden in de jaren 1560, bij N.N. vader van:
1. Hubrecht Jan Peters Vermetten, gezien tot 1574.
 2. Jan Peters Vermetten dyemen hyet Jan de jonge³⁶ te Riel bij de kerk. Hij was gehuwd met Kathelyn Anthoenis Goyaerts vande Kyeboem. Beide overleden voor 1579; hun kinderen waren in 1578 onmondig.
 3. Cornelis Jan Peters Vermetten, volgt onder Xla.
 4. Peter Jan Peters Vermetten, onmondig in 1568 (geboren rond 1550).
 5. Adriaen Janssen Vermetten³⁷ in de Brakel onder Riel, het laatst gezien in 1600. In 1621 compareerde Peter van Goorl als momber van zijn kinderen.
 6. Heer Henrick Vermetten³⁸, pastoor van Riel, eind 1589 overleden.
- Xla. Cornelis Jan Peters Vermetten³⁹ kocht in 1554 een huis en hoeve *int Brakel* onder Riel. Bij N.N. was hij vader van:
1. Peter Cornelis Vermetten, onmondig in 1567.
 2. Adriaen Cornelis Jan Peters Vermetten⁴⁰, gehuwd met Thoentken Adriaen Goessens⁴¹, dochter van Adriaen Goossen Wouters en van Jenneken Mattheus Cornelis.
 3. Jenneken Cornelis Vermetten.
- Xb. Willem Peters Vermetten trouwde met Agnees Peters vanden Eynde⁴², die hertrouwde met Jan Hermans, waarschijnlijk in 1568. Hun kinderen waren:
1. Cornelis Willems vermetten.
 2. Willem Peters Vermetten had nageslacht bij Jenneken Adriaen Cornelis vande Corput⁴³. Deze hertrouwde, waarschijnlijk in 1578, met Aert Wouter Dircx.
 3. Elysabeth Willems Vermetten, gehuwd met Wouter Willem Wouter Goessens⁴⁴.

Nog wat aanvullingen betreffende Rielse Vermettens:

7. Cathelyn Jan Peters Vermetten⁴⁵, gehuwd met Joest Willems. Het is niet waarschijnlijk dat zij de dochter was van Jan Peters Vermetten onder Xa, zoals Vermetten beweert⁴⁶; onder haar erfgenamen wordt geen enkele nakomeling van deze Jan vermeld. Wel worden de kinderen en kleinkinderen van Cornelis Jan Peters vander Metten (Villa—4) genoemd.
8. Peterken dochter van wijlen Peter Jans Vermetten⁴⁷ wordt in 1578 vermeld als buurvrouw van de kinderen van Jan Peters Vermetten (Xa—2).
9. Bartholomeus Janssen Vermetten⁴⁸ was gehuwd met Anthonia Janssen Peymans⁴⁹ uit Tilburg, dochter van Jan Adriaenssen Peymans en van Adriaentken Jan Cornelis Corst Stelaers.
10. Dierck Lambrechts Vermetten⁵⁰ was in 1532 deken van het gilde van Onze Lieve Vrouw en Sint Anna te Riel en gaf in dat jaar aan de gildebroeders 20 carolusguldens, *dwelck zy geappliceert hebben aen een nyeuwe gesmeden tafele totten ciraet des altaers van onsen lieuer vrouwen ende sint anne voerscreven nv nyeuwelyck gemaect*. Hij was gehuwd met Agneesken Jans van Hulsel⁵¹, maar had geen kinderen.

III. Metten

- I. Wouter Metten van Beke⁵², geboren 1360/70, overleden voor 1428, misschien getrouwd met een dochter van Wouter van Westerwyck. Zijn zoon volgt onder II.
- II. Wouter Wouters Metten (alias) van Westerwyck⁵³ te Hilvarenbeek was gehuwd met Geertruyt dochter Henricx Back van Rythoven zoon Gysberts van Loen⁵⁴. Zij leefden nog in 1449. Hun kinderen waren:
 1. Henrick Wouter Metten, volgt onder III.
 2. Mr. Jan Back, volgt onder IIIbis.
 3. Gysbrecht Wouter Metten, volgt onder IIIter.
 4. Aleyt Wouter Metten trouwde met Wouter Jan Scellekens van Gorop⁵⁵, houder van het leengoed te Gorp onder Hilvarenbeek, overleden in 1482. Hij was een zoon van Jan Wouter Scellekens van Gorp en van Sophie Laureyns vander Heyden.
- III. Henrick Wouter Metten⁵⁶ pachtte samen met zijn broer Gysbert en zijn zwager Wouter Scellekens met ingang van Sint Jan 1462 voor 131 Rijns guldens per jaar van de proost van Maaseik diens deel in de tiende van Hilvarenbeek. Van hem is een dochter bekend:
 1. Aleyt Henrick Metten, gehuwd met Wouter Peter Nouwen⁵⁷.
- IIIbis. Mr. Jan Back⁵⁸ was cantor van Hilvarenbeek en rector

van het altaar van de heiligen Sebastiaan, Adriaan en Christofel van de tweede fundatie aldaar, dat hij zelf had gesticht. Hij overleed in 1488 en liet drie natuurlijke kinderen na⁵⁹:

1. Mr. Jan Back de jonge⁶⁰ werd op 28—4—1482 als Johannes Back alias Cantoris als student ingeschreven aan de Universiteit van Leuven.
 2. Wouter natuurlijke zoon Mr. Jan Back.
 3. Cristyn natuurlijke dochter Mr. Jan Back⁶¹, gehuwd met Jan natuurlijke zoon heer Jacops die Brouwer uit Oirschot.
- IIIter. Ghysbrecht Wouter Metten⁶², geboren 1420/30 en overleden rond 1500, schepen van Hilvarenbeek. Bij Dircxken Jacop Jacop Bressers dochter van Leympde alias Scellekens⁶³ had hij drie kinderen:
1. Kathelyn Ghysbrechts Metten trouwde met Jan vanden Wouwere⁶⁴, schepen en schout van Tilburg, herbergier aldaar *inden hert* op de Heuvel. Hij schijnt later priester te zijn geworden. Zijn ouders waren Jan Peters vanden Wouwere en Kathelyn Aerts die Loet.
 2. Adaem Ghysbert Wouter Metten alias Back, volgt onder IV.
 3. Wouter Gysbert Wouter Metten alias Back⁶⁵ is geboren tussen 1463 en 1466 en overleed ongehuwd en kinderloos in 1551 te Hilvarenbeek, waar hij had gewoond aan de Wouwerstraat. Op onmondige leeftijd werd hij ten behoeve van de heilige-geesttafel van Hilvarenbeek sterfman van een achtste van de riddertiende van Hilvarenbeek; *ende deder af mansschap* op 30—3—1488. Op latere leeftijd, in 1502, liet hij zich inschrijven als student te Leuven.
- IV. Adam Ghysbrecht Wouter Metten alias Back⁶⁶, geboren rond 1460, schepen van Hilvarenbeek, eigenaar van een oliemolen aldaar. Het laatst zag ik hem in 1542, toen hij zich verplichtte gedurende 2 jaar 16 mud rogge Bossche maat te betalen aan de kerkmeester van de Sint Jan te 's-Hertogenbosch; van hen pachtte hij de *blockthiende metter smaelder thienden* te Hilvarenbeek. Adam had minstens twee bastaardkinderen, die hierna volgen. De moeder van de onwettige zoon was Kathelyn Claessen van Wuestenborch⁶⁷, overleden rond 1530, dochter van Claes Jan Jan Willems vanden Wuestenborch en van Nelleken Reynier Peter Gheenen alias Leyten.
1. Mr. Ghysbrecht Back, volgt onder V.
 2. Mary natuurlijke dochter Adam Ghysbrechts⁶⁸ kreeg in 1531 een lijfrente van 12½ carolusguldens op de stad Den Bosch. In de stadsrekening van 1538/9 staat achter haar naam toegevoegd *obijt*.
- V. Mr. Ghysbrecht zoen naturael Adam Ghysbrechts Metten⁶⁹, meestal genoemd Mr. Ghysbrecht Back. Hij was doctor in de medicijnen. Evenals zijn zus Mary genoot hij een lijfrente van 12½ gulden op de stad 's-Hertogenbosch. In 1546 machtigde

hij Peter Peter Moonen te ontvangen *alzulcken lyfpensie van dordalve mudde rogs tsjaers als de voerscreuen constituant jaerlycx geldende heeft opten goeden des godshuys van postel* over de jaren 1544, 1545 en 1546. Als bastaard had Ghysbrecht geen recht op de nalatenschap van zijn ouders, laat staan op die van andere familieleden. Daarentegen ontving hij, al dan niet bij testamentaire beschikking, schenkingen, *puerlyck om godtswillen ende in gerechten aelmoesen*. Zijn vader gaf voor zijn opvoeding 40 peters van 18 stuivers, die zijn moeder omzette in een jaarlijkse rente van 2 rijns guldens; deze som mocht Ghysbrecht pas lossen als hij 25 geworden was. Zijn moeder vermaakte hem bij testament in 1526 al haar *haeffelycke gueden*, die zij gedetailleerd opsomde (tinnen kannen en schotels, zoutvaatjes, kommen en schotels, potten, kandelaars, een bed met een deken en drie paar slaaplakens, 6 oorkussens, een kist, drie zitkussens, een koeketel en nog een ketel, de beste tabberd om in een rente om te zetten, enz.); Ghysbrecht mocht deze huisraad pas aanvaarden na het overlijden van zijn grootmoeder, Peternella weduwe Claes van Wuestenborch. Rond 1530 overleed Ghysbrechts moeder en haar nalatenschap werd verdeeld onder haar drie broers Adriaen, Corstiaen en Wynrick. Kort daarop maakte Wynrick Claessen van Wuestenborch zijn testament voor de priester die hem de laatste sacramenten toediende en de aanwezige bureu; Wynrick, die kinderloos was, bepaalde dat zijn neef Ghysbrecht Back alle roerende en onroerende goederen zou erven, die hem van Ghysbrechts moeder (Katelyn Claessen van Wuestenborch) waren aanbestorven. Wynrick familie weigerde evenwel dit testament te erkennen en te executeren. Daarop vernieuwde Nelleken weduwe Claesen van Wuestenborch in 1533 *in recompense* haar testament, waarin zij haar kleinzoon Ghysbrecht heeft *gegeuen gemaect gelaten ende beset testamentelyck, allen haer haeffelycke ende beruerlycke gueden daer zy inne besteruen sal ende nae haeren doot achterlaten sal, hoedanich die zyn moegen tsy huysraet gelt cleynoden sculden verschenen renten ende pachten*. De rest van haar goederen zou in drie kloften worden verdeeld onder haar twee wettige kinderen en haar natuurlijke kleinkind. Tenslotte erfde Ghysbrecht nog van zijn oom Wouter Metten alias Back (erfgenaam van de helft van zijn broers bezit) minstens twee mudden rogge erfpacht en de beemd *duymkens laer* te Hilvarenbeek. Voor alle giften gold de restrictie, dat zij naar de erfgenamen van de gifters zouden moeten terugkeren, als Ghysbrecht zonder *wittige geboorte* zou sterven. Dat is niet gebeurd blijkens een Bossche schepenakte uit 1565, volgens welke Ghysbrecht namens zichzelf en tevens als gemachtigde (geprocureerd voor de schepenbank van Rotterdam) van zijn kinderen verkocht, wat hem van zijn oom Wouter Back was aanbestorven. Die kinderen waren:

1. Adam Ghysbrecht Metten alias Back.
 2. Katheryne Ghysbrechts Metten alias Back, gehuwd met Claes Corneliszoen.
 3. Aleydt Ghysbrechtss dochter Metten alias Back.
 4. Maritgen Ghysbrechts dochter Metten alias Back.
- De volgende Mettens trof ik nog aan, voornamelijk te Hilvarenbeek:
1. Steven Henrick Metten soen⁷⁰, gehuwd met Aleyt dochter Jan Willem Sceyven van Diessen, gezien in 1466/7.
 2. Franck Henrick Metten soen⁷¹, gegoed te Esbeek onder Hilvarenbeek in 1446/7.
 3. Andries Henrick Metten⁷², vermeld in 1466.
 4. Gielis Wouter Metten⁷³, vermeld in 1448/9.
 5. Jan Wouter Metten⁷⁴, in 1427 gegoed te Hilvarenbeek.
 6. Willem Wouter Mettensoen⁷⁵, 1451/2.
 7. Jan Willem Wouter Metten⁷⁶, bij zekere Katharyn vader van:
 8. Elysabeth Jan Willem Wouter Metten dochter⁷⁷, gehuwd met Godtschalck Jan Wouter Scellekens van Gorop⁷⁸, geboren 1420/30, zoon van Jan Wouter Scellekens van Gorop, leenman van Gorp, en van Sophia Lauwereyns vander Heyden.

Conclusies: op basis van het door de heer Vermetten en mijzelf gevonden materiaal is het onmogelijk om een genealogie van een familie Van Riel en, — wat betreft de eerste 7 of 8 generaties —, van een familie Vermetten samen te stellen. Het is zo goed als zeker, dat de families Van Riel en Vermetten niet samen één geslacht uitmaakten. De identificatie van de families Vermetten en Metten is te wijten aan de talloze malen dat de genealoog Vermetten zich liet leiden door zijn vooronderstellingen in plaats van door de bronnen: als hij *Metten* las, schreef hij *Vermetten* en vice versa; de versie *Van der Metten* heeft hij wel gezien, maar genegeerd. Die vooronderstellingen hebben er tenslotte zelfs toe geleid, dat hij personen die geen feitelijke existentie gekend hebben, zoals Jutta Lamberts van Riel en Wouter Hendricks Vermetten⁷⁹ heeft verzonnen.

NOTEN

1. J. B. Vermetten. Genealogie van het geslacht Vermetten te Riel, 1300—1800. In: De Brabantse Leeuw XXVI, 1977. Hierna geciteerd als Vermetten 1977.
2. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45072, folio?, aangehaald bij Vermetten 1977, p. 23.
3. Bewijzen kunnen wellicht nog worden gevonden door onderzoek. De auteur heeft opvallend weinig bronnen gebruikt.
4. In de hierna geciteerde acta worden de behandelde personen even vaak met als zonder de naam Van Riel aangeduid.
5. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1201, ff 80 en 314, 1430/1.
6. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1206, f 154, 1435/6. Hilvarenbeek R 25, f 142, z.d.
7. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1214, f 84, 1443/4, R 1216, ff 26 en 128, 1445/6. R 1256, f 469, 1486/7.
8. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1246, f 300, 1476/7.

9. Vermetten 1977, p. 26.
10. Niet vermeld in de Rielese fiches op de Bossche protocollen, behalve misschien in R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1245, f 121v, 1476/7; —in deze akte kan ook sprake zijn van een latere naamgenoot.
Hilvarenbeek R 25, f 142, z.d.: verkoop van een pacht te Riel uit het erf **den dries**, eertijds door Willem Wouter Jans van Riel gegeven aan Hadewich weduwe Henrick Wouter Jans en haar kinderen.
11. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1216, f 117, 1445/6.
12. Hierna aanvulling 5 van paragraaf III.
13. Vermetten 1977, p. 23.
14. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1216, f 117, 1445/6. R 1217, ff 103v en 392, 1446/7. R 1219, ff 15v en 173v, 1448/9. R 1227, ff 41v en 101v, 1456/7; f 43, 29—12—1456.
15. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1227, ff 41v en 101v, 1456/7.
16. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1217, f 297, 9—3—1447.
17. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 224, (23—1—1527).
18. Een Willem Willems van Riel wordt vermeld in A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45074, folio?, aangehaald bij Vermetten 1977, p. 26.
19. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1219, f 237v, 1448/9.
20. Vgl. Vermetten 1977, p. 21.
21. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1208, f 96v, 1437/8. R 1210, f 6, 1439/40. Hij zal dezelfde zijn als Wouter Jans veren Metten, die bij zekere Elisabeth kinderen had (Vermetten 1977, p. 23. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45074, folio?, aangehaald bij Vermetten 1977, p. 26).
22. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1205, f 100v, 18—8—1435. R 1214, f 156, 1443/4. R 1219, ff 173v en 174, 1448/9.
23. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1212, f 6, 1441/2. R 1214, f 84, 1443/4.
24. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1216, f 88v, 1445/6.
25. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1256, f 469, 1486/7.
26. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 26, f CIX, (24—3—1562). In deze akte wordt een Bossche schepenaakte genoemd waarin Peter en Cornelia compareerden, evenwel zonder datum.
27. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 30, f 92, 16—4—1578.
28. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 21, 28—11—1523.
29. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 21, 28—11—1523. R 24, f 40v, 9—3—1531.
30. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 206v, 5—2—1529. R 24, f 168v, 1—10—1532; f 215, 24—2—1533.
31. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 130v, In prefesto thome 1526; f 199v, 30—12—1528.
32. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 188, apostels Petrus en Paulus 1527.
33. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 25, f 16, 25—2—1550. R 27, f 10, 9—4—1568.
34. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 27, f 37, 25—2—1567.
35. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 26, f 15, 16—2—1560; f XVIII, 28—1—1562. R 60, f 17, 13—2—1561.
36. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 25, f 223, 15—2—1554. R 26, f 15, 16—2—1560. R 27, f 81v, 5—4—1566. R 30, f 97, 10—6—1578; f 97v, 15—9—1578.
37. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 28, f XXIV, 5—2—1569. R 29, f XXVI, 23—4—1574. 's-Hertogenbosch R 1439, f 269, 19—6—1600 en l.m. 30—9—1621.
38. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 30, f 98, 10—6—1578; f 150v, 8—1—1580. G. C. A. Juten. De parochiën in het Bisdóm Breda; dekenaat Breda II. Bergen op Zoom, 1935, p. 83.
39. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 25, f 252v, 31—3—1554.
40. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 30, f 198v, 30—6—1580.
41. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 32, f 18v, l.m. 25—6—1585; f 26v, 25—6—1585.
42. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 28, f 20, 24—1—1568.
43. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 30, f 99v, 18—6—1578.
44. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 27, f 10, 9—4—1568.
45. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 27, f 47v, 20—2—1566. (R 27, f 81, 5—4—1566: Jan Peters Vermetten onder Xa—2 bezat te Riel een huis en hoeve naast de erfgenamen van Joest Willems).
46. Vermetten 1977, p. 29.
47. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 30, f 99, 10—6—1578.
48. Vermetten 1977, p. 31.
49. G.A. Tilburg, R 364, f 47v, 31—3—1654; f 48, 9—4—1654.
50. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 24, f 29v, 24—2—1531; f 168v, 1—10—1532.
51. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 26, f LXXV, 18—6—1562.
52. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1212, f 146, 1441/2.
53. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1209, f 73, 1438/9. R 1212, f 146, 1441/2. R 1215, f 196, 1444/5. R 1218, f 255, 1447/8. R 1227, f 311v, 1456/7. R 1232, f 110v, 12—5—1462. R 1233, f 192, 1463/4 (bezit huis in **westerwyc**); f 211, 1463/4; f 270v, 18—8—1464. Te Udenhout was Wouters zwager in 1440 dijnsmann van een beemd van 2 bunders, **geheten Wouter Metten beempt** (F. W. Smulders. De dijnsmannen van Vosselaar in Udenhout. In: De kleine Meijerij XXII, 1971, p. 60).
54. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1196, f 95v, 3—1—1427; f 177v, 7—11—1426. R 1203, f 192v, 1433. R 1220, f 257v, 1449/50.
55. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1227, f 462 e.v., 1456/7. R 1229, f 168, 1458/9. R 1230, f 165, 1459/60. R 1231, f 60, 1460/1. R 1249, f 239 e.v., 1479/80. Raad van Brabant 1322, f 211, 1440 en 30—4—1462. A.R.A. Brussel, Leenhof van Brabant 9, f CIXv, 1440.
56. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1232, f 110v, 12—5—1462. R 1233, f 270v, 18—8—1464.

57. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 49, 21—4—1523. 's-Hertogenbosch R 1250, f 338, 1480/1. R 1257, ff 109v en 388, 1487/8. R 1261, f 232, 1491/2. R 1267, f 200v, 1498/9.
58. R.A. 's-Hertogenbosch, Raad van Brabant 1322, f 202v, 19—4—1449 en 30—3—1488. 's-Hertogenbosch R 1221, f 256, 1451/1. R 1238, f 276, 1468/9. R 1242, f 145, 1472/3. R 1245, f 63v, 1475/6. R 1251, f 138, 1481/2. R 1252, ff 147v en 383, 1482 3. R 1255, f 355 v, 1485/6. R 1263, f 241v, 1494/5.
59. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1256, f 368, 1486/7.
60. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1260, f 71v, 1490/1. R 1263, f 241v, 1494/5. J. Wils, *Matricule de l'université de Louvain*, deel II. Brussel 1946, p. 454, no 19.
61. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 164v, 26—9—1526.
62. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 57, 6—2—1486 (1523). R 24, f 304v, 10—2—1491 (1534). R 29, f XVI, 1—4—1487 (1573); f XXX, (10—4—1573); f XXXI, 1—4—1480 (1574); f LXXXIII, (28—3—1575); f CXXIII, (30—12—1575); f CLVIII, (11—8—1576). 's-Hertogenbosch R 1238, ff 185v en 228, 1468/9. R 1239, f 410, 1469/70. R 1250, f 37v, 1480/1. R 1251, f 343, 1483/4. R 1266, f 116, 1497/8. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45076, f CCLX en 45078, f CXLIIv: Ghysbrecht hield een cijnsgoed, uitgegeven in 1436, **sito inder aesvoirt et leeuwerkeneyck**. Zijn erfgenaam verkocht in 1575 zijn deel **inne alsulcken zekere stuck moervelten gelegen binnen der heerlicheyt van beek ter plaetse geheuyten aesvoirt, streckende oistwaert ende westwaert aende gemeynte van tilborch** (R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 29, f LXXXIII, 28—3—1575).
63. W. de Bakker. De Bresser. In: *De Brabantse Leeuw XXII*, 1973, p. 157.
64. J. A. J. Beck. De Oisterwijkse secretaris meester Dirck van den Heuvel en zijn familie. In: *De kleine Meijerij XVIII*, 1965, p. 24—26. P. C. Boeren. *Het oudste Liber Anniversarium der kerk van Tilburg*. In: *Bosche Bijdragen XXII*, 1953—1955, pp. 120 en 142.
65. A. Schillings *Matricule de l'université de Louvain*, deel III. Brussel, 1958, p. 238, no 139. J. J. Vugs. *De Vrijthof van Hilvarenbeek*. In: *Hilvarenbeek in heden en verleden*, o.r.v. N. F. Heerkens, Z.pl., 1970, p. 94. R.A. 's-Hertogenbosch, Raad van Brabant 1322, f 207, 30—3—1488 en 7—9—1551. Hilvarenbeek R 23, f 107, 1—2—1524. R 24, f 304v, 11—6—1534; f 332, 24—3—1534. R 25, f 32, 7—6—1550; f 57v, 17—1—1551; f 117v, 7—11—1551. R 29, f CLVI, 27—6—1546 (1576). 's-Hertogenbosch R 1388, f 237, op **sinte pouwels** avont 1491 (1565).
66. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 19v, 25—11—1522; f 57, 10—9—1523; f 74, **altera purificationis** 1523; f 107, 1—2—1524. R 24, f 305, 11—6—1534. 's-Hertogenbosch R 1335, f 518, 30—6—1542. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45076, f CCCXIII **de molendino suo olei dicto slachmoelen**. Rekenkamer 45078, f LXXXVIIIv (de oliemolen).
67. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 23, f 34, 3—2—1523; f 63v, 23—9—1523; f 164, 26—9—1526. R 24, f 227, 22—3—1532.
68. G.A. 's-Hertogenbosch, B 45, stadsrekening 1538/9.
69. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 24, f 281, 25—2—1533. R 59, f 56, 4—6—1546; ongef., 18—8—1546. 's-Hertogenbosch R 1388, ff 237 en 243, 14—2—1565. G.A. 's-Hertogenbosch, B 45, stadsrekening 1538/9.
70. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1236, f 285v, 1466/7.
71. R. A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1217, f 4, 1446/7.
72. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1236, f 24, 1466.
73. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1219, f 67v, 1448/9.
74. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1198, f 226, 1427/8.
75. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1222, f 196, 1451/2.
76. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1206, f 72v, 1435/6. R 1212, f 76v, 1441/2. R 1214, f 166, 1443/4. R 1234, f 178, 1464/5.
77. R.A. 's-Hertogenbosch, Oisterwijk R 168, f 3, 3—1—1462. In *Hilvarenbeek* R 23, f 185, 15—5—1527 wordt zij onjuist Katheryne Willem Wouter Metten genoemd (naar haar moeder?).
78. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1222, f 94, 1451/2. R 1226, f 568, 1455/6. R 1230, f 286v, 11—2—1460. R 1249, f 239v e.v., 1479/80. R 1250, f 307, 1480/1. R 1254, f 32, 1484/5. R 1255, f 326v, 1485/6. R 1263, f 290v, 1493/4.
79. Vermetten 1977, resp. p. 23 en p. 26.